

[Hans Hansen (Rørby).]

ling til de ændringsforslag, som her foreligger til behandling.

Ændringsforslag nr. 1 er jo ret ligegyldigt, da det drejer sig om lovforslagets titel, og det har mindre betydning, om man kalder en lov det ene eller det andet, det er indholdet, det kommer an på.

Hvad angår de ændringsforslag, der er stillet henholdsvis til § 19 og § 6, udtalte jeg ved forslaget første behandling, at civile myndigheder, såvidt det var muligt, skulle have hånd i hanke med ordningen, og at det størst mulige antal af hærens organer skulle have lejlighed til at give deres mening til kende overfor forsvarsministeren. Da ændringsforslag nr. 2 netop går ud på, at værnscheferne og chefen for forsvarsstaben kan fremsætte deres besværinger overfor forsvarsministeren, kan vi tiltræde og stemme for dette ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 3 går, som det er sagt af tidligere ordførere, ligefrem ud på at fratage folketingets bevillende myndighed den forhandlingsret, der var tale om i lovforslaget, under henvisning til at forsvarsministeren kan drøfte eventuelle ændringer med forsvarskommissionen. Dette kan vi ikke stemme for; vi vil stemme imod det, fordi vi mener, at der her i høj grad må være tale om bevillingsspørgsmål, og jeg synes, det ville være et mindre onde, at man lagde afgørelsen over til finansudvalget; det havde været mest rimeligt, om rigsdagen skulle træffe afgørelsen. Vi har i al almindelighed været modstandere af, at man lovgiver på finansloven, men det er dog et mindre onde, at man henviser spørgsmålet om ændringer til finansudvalget som bevillende myndighed, og vi vil stemme imod, at denne ret bliver frataget finansudvalget. Vi har ingen tillid til, at forsvarskommissionen her i det lange løb vil være udtryk for, hvad folketinget mener, og derfor må vi stemme imod ændringsforslaget.

Ændringsforslag nr. 4 går ud på, at det foreslåede materielnævn tiltrædes af en repræsentant for prismyndighederne, og dette kan vi støtte og stemme for.

Ændringsforslag nr. 5, som begrænser forsvarsministerens bemyndigelse til et vist tidsrum, kan vi støtte; det falder sammen med den opfattelse, vi har udtrykt ved tidligere lejligheder.

Med hensyn til lovforslagets endelige vedtagelse ved tredje behandling kan jeg sige, at det bliver flertallet, der får ansvaret for den ordning, der gennemføres. Jeg har tidligere udtalt, at retsforbundet ikke kan stemme for en ordning, der indeholder be-

stemmelser om tvungen værnepligt. Her bygger man ganske vist en ramme op, der ikke indeholder noget i den retning, men den forudsætter dog, at den tvungne værnepligt bibeholdes.

Thorkil Kristensen: Jeg skal kun gøre nogle få bemærkninger i fortsættelse af min udtalelse til betænkningen. Det drejer sig om spørgsmålet enhedskommando, som nu har været drøftet i det nedsatte udvalg. Ved første behandling af lovforslaget fremsatte jeg nogle bemærkninger om dette spørgsmål og udtalte som min formening, at det sandsynligvis havde været bedre at gennemføre en ordning, der lignede det fællesforslag, som var fremkommet fra hærens og flådens repræsentanter, gående ud på, at der ikke skulle være enhedskommando i fredstid, men at man skulle holde muligheden åben for at etablere en enhedskommando i krigstid, idet jeg dog tilføjede, at jeg ikke havde taget ordet for at udtale min uforgribelige mening, men ønskede, at spørgsmålet skulle nærmere belyses og undersøges.

En sådan undersøgelse har fundet sted gennem de drøftelser og samråd, vi har haft i udvalget, og jeg takker for den højtærede ministers medvirken hertil. Jeg må desværre sige, at det, vi herunder har fået oplyst, har bestyrket mig i den opfattelse, at det er urigtigt, at man gennemfører en enhedskommando i fredstid, således som flertallet nu ønsker at gøre det.

Det, vi har fået at vide, viser efter min mening klart tre ting, som jeg vil fremføre, nemlig for det første, at en ordning på fællesforslagets linier kunne have samlet alle de tre værn eller forsvarsgrene, hvoraf vort forsvar i fremtiden skal bestå. Der var ikke i forsvarskommissionens betænkning fremsat nogen udtalelse fra luftmilitær side. På min foranledning er nu en sådan udtalelse fremkommet, den er trykt som bilag til betænkningen, og jeg gør det høje tings ærede medlemmer opmærksom på den, da den er såre interessant. De luftmilitære sagkyndige udtaler, at deres oprindelige synspunkter i de afgørende forhold stort set ligner fællesforslagets synspunkter. Da også hærens og flådens repræsentanter, som det fremgår af forsvarskommissionens betænkning side 38—39, kunne samles om en sådan ordning, havde man her haft en mulighed for en ordning, som alle tre værn kunne samles om. Jeg ønsker ikke at sige mere, end jeg kan stå ved, og jeg vil derfor understrege, at en ordning på fællesforslagets linier naturligvis ikke